

Czosnkowe oszustwa
Sieci handlowe naklejają napisy „made in Poland” na czosnku sprowadzonym z Chin – trzeba być czujnym!

Czy czosnek z Hiszpanii i Chin zagrozi polskim producentom?

Czosnek – produkcja trudna, ale opłacalna

Polski czosnek jest cenniejszy i w kraju, i na świecie, ze względu na swój smak i aromat. Produkcja tej rośliny jest jednak niskowa ze względu na panujące w naszym kraju warunki klimatyczne i glebowe. Ale jak do tej pory dochodowa, mimo uzyskiwania dwukrotnie niższych plonów niż w Hiszpanii.

– Ważna jest klasa gleby, im wyższa tym lepiej. Gleba musi być żyzna – potwierdza Adam Kaczmarek, producent czosnku polskiego z miejscowości Czajków w gm. Blizanów, woj. wielkopolskie. – W naszym gospodarstwie uprawiamy czosnek od ponad 20 lat. Obecnie sadzę go na 3 ha i cały czas zwiększam areal.

Wysokość plonu zależy od roku i po-

gody, gdyż czosnek jest bardzo wrażliwy na opady atmosferyczne. Adam Kaczmarek podaje, że przedział plonu z jego gospodarstwa waha się od 3 do 7 ton z ha.

Podszywają się pod polski!

W całej Polsce powierzchnie upraw czosnku szacuje się na 3 tys. ha. Uprawia się go głównie w okolicach Nowego Dworu, Błoni, Ożarowa, Zamościa, Zielonej Góry i Poznania, gdyż tam występują odpowiednie gleby i warunki pogodowe. Produkcja krajowa wynosi obecnie ok 16 tys. ton rocznie. Dla porównania wg danych Eurostatu kraje Unii Europejskiej wyprodukowały w 2016 r. łącznie ponad 333 tys. ton czosnku. W stosunku do 2015 nastąpił wzrost o ponad 12,6 proc. i wg ekspertów, ze względu na właściwo-

ści aromatyczne jak i lecznicze tej rośliny tendencja wzrostowa będzie się utrzymywała. Natomiast w porównaniu z około 23 mln ton produkcji światowej ilości czosnku produkowane w Europie nadal są niewielkie.

– Popyt na czosnek rośnie – potwierdza ekspert rynków rolnych BGŻ BNP Paribas Karolina Zaluska. – Zdecydowanie największym jego producentem są Chiny, które dyktują ceny na ten produkt na rynkach światowych.

Importowany czosnek sprzedają sieci handlowe, gdyż jest on tańszy od krajowego o około 40 proc. Często wykorzystują przy tym renomę rodzimego czosnku. O naklejkach polskich oznaczeń na chiński czosnek zwrócił uwagę podczas

Czosnek in vitro to lepsze plony

Materiał nasadzeniowy czosnku stanowią cebulki tzw. ząbki. Wegetatywny sposób rozmnażania tej rośliny sprzyja rozprzestrzenianiu się wirusów, co prowadzi do obniżenia plonu. W Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach przeprowadzono na dwóch odmianach czosnku, Ornak i Jarus, badania nad opracowaniem technologii wytwarzania metodami in vitro materiału nasadzeniowego wolnego od wirusów. Ich wyniki zostały przedstawione na jesieni 2017 roku podczas konferencji Instytutu Ogrodnictwa „Nauka Praktyce” przez dr. Waldemara Kiszczaka.

ubiegłorocznej konferencji Instytutu Ogrodnictwa „Nauka Praktyce” dr Waldemar Kiszczak.

– Odkleilem naklejkę Made in Poland, a tam była informacja, że czosnek pochodzi z Chin – powiedział.

Tendencję zauważa także Adam Kaczmarek.

– Wielokrotnie spotkałem się z procederem, że czosnek chiński

podszywa się pod polski. Dopiero kiedy poszuka się dokładniej, można znaleźć informację np. na kartonie, skąd ten czosnek tak naprawdę pochodzi. Bo reklama informuje, że czosnek jest polski, a na kartonie widać, że przyjechał z Chin czy Hiszpanii.

Ograniczenia, ale nie w Unii

Unia Europejska sprowadza czosnek głównie z Chin i Argentyny. Im-

port ten jest restrykcyjnie ograniczony kontyngentami taryfowymi. Od wielu lat funkcjonują pozwolenia na przywóz czosnku w ramach kwot, jak również poza kontyngentami. W sumie do państw Unii może trafić rocznie do 48,2 tys. ton czosnku z Chin, 19,1 tys. ton z Argentyny i 6,0 tys. ton z pozostałych krajów trzecich.

Ograniczenia nie obowiązują jednak w ramach krajów Unii. Hiszpania jest największym producentem czosnku w Europie (prawie 275 tys. ton w 2017 r.).

– Odbiorcy są, ale nie jest tak kolorowo, jakby się wydawało, bo jednak czosnek z zagranicy nas zalewa – mówi Adam Kaczmarek. – W Hiszpanii rolnicy są nastawieni na jego produkcję,

mają wielkie areale, pogoda też im sprzyja. Dlatego hiszpański czosnek można kupić za grosze. W tym roku na naszym rynku było bardzo dużo hiszpańskiego czosnku. Importerzy nie mogli sobie poradzić ze sprzedażą, obniżali ceny nawet o 40 proc. Nawet on w tym roku nie sprzedał całego wiosennego zbioru.

– Mam kontrakty, ale część czosnku także w wolnej sprzedaży. Do tej pory zawsze był zbyt, udawało się sprzedać wszystko bez problemu. Ale nie w tym roku.

Jakie prognozy?

Cena za kilogram czosnku, która kształtuje się w zależności od wielkości główek, spadła w br. z 18 nawet do

10 zł. Zdaniem Karoliny Zaluskiej na spadek cen miały wpływ doniesienia z rynku chińskiego, że tamtejsze chłodnie nadal są pełne czosnku ze zbiorów z poprzedniego sezonu oraz, że nowe zbiory będą porównywalne lub nawet większe od zeszlenczonych. W 2018 r. oczekuje się, że światowy rynek czosnku po raz kolejny obniży ceny.

Zaluska dodaje jednak, że nie powinno to mieć wpływu na europejskich i polskich producentów. Unijni konsumenci preferują rodzime odmiany.

– Nasz czosnek jest bardzo popularny w kraju, ale mam również bardzo dużo zapytań o sprzedaż z zagranicy, nawet z Japonii – potwierdza Adam Kaczmarek. – Czosnek polski wypracował sobie markę, jest dobrej jakości, nie stosuje się do jego produkcji zakazanych pestycydów.

IZABELLA WIT-KOSSOWSKA

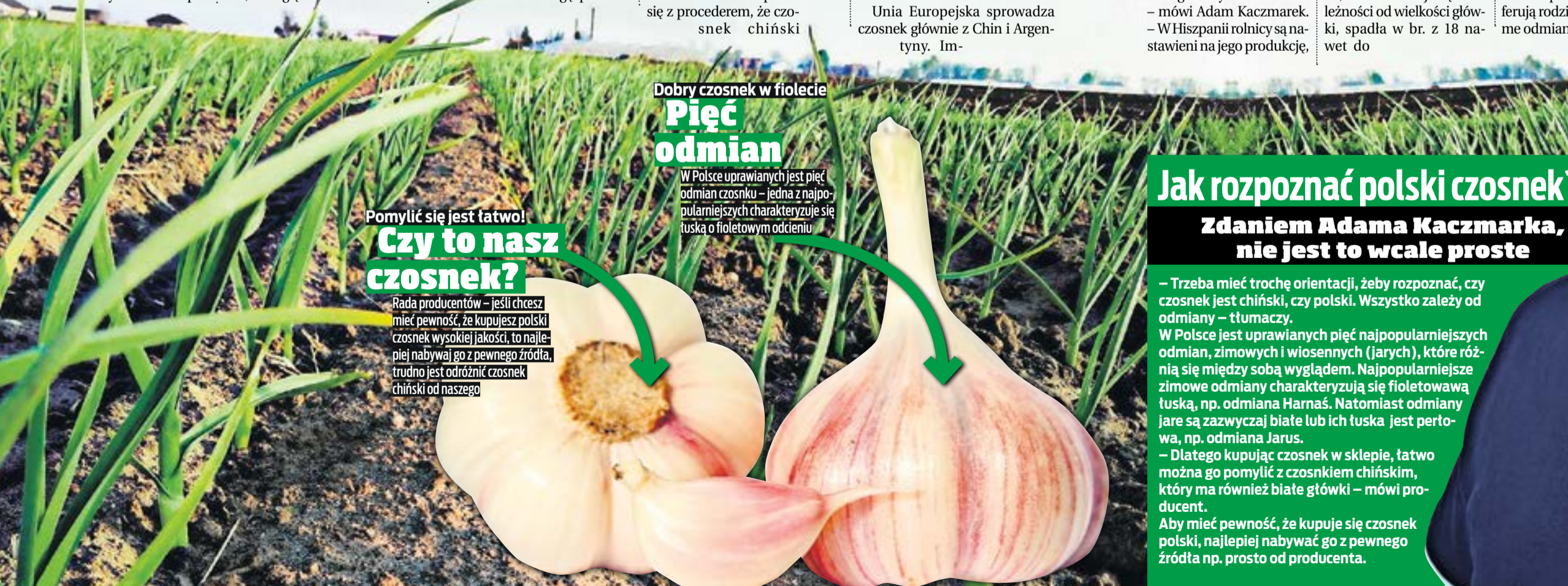
Polscy winiarze chcą konkurować

Rząd szykuje zmiany w zakresie nakładania znaków akcyzy na niektóre typy alkoholi w obrocie wewnątrzrynkowym. W ubiegłym roku pracowano nad projektem rozporządzenia, które miało zwolnić z obowiązku oznaczania akcyzą win gronowych, które byłyby importowane. Wydanie takiego rozporządzenia prowadziło do braku kontroli nad importem tych alkoholi oraz strat dla budżetu Pol-

Jedna trzecia żubrów żyje u nas

Jedna trzecia światowej populacji żubra, to żubry z Polski; w naszym kraju żyje ich blisko 2 tys. Ministerstwo Środowiska zapewnia, że nie będzie chronione do sprzedaży połowań na te zwierzęta. Resort zorganizował forum na temat ochrony żubra w Polsce. Czy z polskim żubrem dzieje się coś niepokojącego? Okazuje się że nie, ale ochrona żubra niesie ze sobą liczne wyzwania. Dlatego do dyskusji zaproszeni zostali przedstawiciele organizacji pozarządowych, samorządowców, rolników, naukowców i praktyków, którzy na co dzień mają kontakt z żubrami. Jako gatunek chroniony wymaga on dalszej pomocy. Na świecie żyje blisko 6,5 tys. osobników, z czego prawie 1900 w Polsce. Można powiedzieć, że jedna trzecia światowej populacji żubra mieszka w naszym kraju. Według dokładnych danych na 2017 rok w Polsce żyły 1873 żubry. PAP

Pomylić się jest łatwo! Czy to nasz czosnek?

Rada producentów – jeśli chcesz mieć pewność, że kupujesz polski czosnek wysokiej jakości, to najlepiej nabywać go z pewnego źródła, trudno jest odróżnić czosnek chiński od naszego

Dobry czosnek w fioletcie

Pięć odmian

W Polsce uprawianych jest pięć odmian czosnku – jedna z najpopularniejszych charakteryzuje się tuską o fioletowym odcieniu

Jak rozpoznać polski czosnek?

Zdaniem Adama Kaczmarka, nie jest to wcale proste

– Trzeba mieć trochę orientacji, żeby rozpoznać, czy czosnek jest chiński, czy polski. Wszystko zależy od odmiany – tłumaczy. W Polsce jest uprawianych pięć najpopularniejszych odmian, zimowych i wiosennych (jarych), które różnią się między sobą wyglądem. Najpopularniejsze zimowe odmiany charakteryzują się fioletową tuską, np. odmiana Harnaś. Natomiast odmiany jare są zazwyczaj białe lub ich tuska jest perłowa, np. odmiana Jarus. – Dlatego kupując czosnek w sklepie, łatwo można go pomylić z czosnkiem chińskim, który ma również białe główki – mówi producent. Aby mieć pewność, że kupuje się czosnek polski, najlepiej nabywać go z pewnego źródła np. prosto od producenta.

Fot. Karolina Naworska/vep.pl, Adam Kaczmarek, Archiwum, Fotolia, ZSIF